

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.054/2021/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvéd1 cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

ügyvéd2, cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 30. sorszám alatt

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

9.P.20.398/2020/29/II. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja, és a felperes és az alperes között 2008. június 26. napján létrejött számlaszám számú devizaalapú kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítása körében az induló ügyleti kamat mértékét is megállapítja 15,85%-ban.

Az ítéletet az ezen felüli fellebbezett részében helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül a felperesnek 16.700 (tizenhatezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperes 2008. június 26. napján kölcsönszerződést kötött az alperessel, amely gépjármű vételárának finanszírozása céljából 2.000.000 forint kölcsönt nyújtott. A

felek a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg opciós szerződést kötöttek a megvásárolt gépjárműre a felperes kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek biztosítására. Az alperes a fizetési kötelezettség elmulasztása miatt a kölcsönszerződést 2015. szeptember 23. napján felmondta, opciós jogát gyakorolta.

- [2] A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a kölcsönszerződés érvénytelen a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi XII. törvény (Hpt.) 213.§ (1) bekezdés b) és c) pontjai megsértése miatt, továbbá - egyéb semmisségi okok mellett - arra is hivatkozott, hogy a szerződésnek az árfolyamkockázatot rá, mint fogyasztóra telepítő szerződési feltételei tisztességtelenek, mert az alperes nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé nyilvánítását kérte, az alperes kötelezését 1.113.950 forint túlfizetés visszatérítésére, továbbá a kölcsönből vásárolt gépjármű törzskönyvének kiadására.
- [3] Az elsőfokú bíróság a 2020. október 29. napján jogerőre emelkedett 9.P.20.398/2020/9. számú rész- és közbenső ítéletével megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen, és kötelezte az alperest a gépjármű törzskönyvének kiadására. Megállapította, hogy az árfolyamkockázat valós tartalmáról az alperes nem adott a felperes számára világos és érthető tájékoztatást, ezért az árfolyamkockázatot teljes mértékben a felperesre telepítő kikötés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi IV. törvény) 209.§ (1) bekezdése alapján tisztességtelen, ami a 239.§ (2) bekezdése szerint a szerződés egészének érvénytelenségét vonja maga után. A kölcsönszerződést a kamat éves százalékos mértékének hiánya miatt is semmisnek találta.
- [4] A felperes a folytatódó eljárásban pontosított kereseti kérelmében az érvénytelenség jogkövetkezményeként a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását elsődlegesen a kölcsön folyósításakor alkalmazott HUF/CHF árfolyamhoz képest 20%-kal magasabb, 174,66 HUF/CHF mértékben maximált árfolyam alkalmazásával, másodlagosan az árfolyamkockázat viseléséből fakadó terhek felperes és alperes közötti 20%–80% arányú, a felperesre nézve kedvezőbb megosztásával kérte. Az érvényessé nyilvánított szerződés szerinti elszámolás eredményeképpen számítása szerint mindössze 261.518 forint tartozása áll fenn, amelyet a szerződésben eredetileg kikötött törlesztőrészletekben kell az alperesnek megfizetnie.
- [5] Az alperes pontosított ellenkérelmében kérte, hogy a bíróság elsődlegesen úgy nyilvánítsa a szerződést érvényessé, hogy a kirovó pénznemmé a forint válik és az ügyleti kamat az irányadó forintkamat szerződéskötéskori értékének kamatfelárral növelt mértékével egyenlő. Másodlagos kérelme az induló ügyleti kamat 15,85%-ban történő megállapítására és a maximált árfolyam 194,2 HUF/CHF mértékben történő rögzítésére irányult. Számítása szerint a felperesnek egyik elszámolási módszert alkalmazásával sincs túlfizetése, még az általa megállapítani kért maximális árfolyam figyelembevételével is tartozása áll fenn.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a perbeli kölcsönszerződést olyan módon nyilvánította érvényessé, hogy a felperes az árfolyamváltozásból fakadó terheket a szerződés induló árfolyamhoz képest 20%-kal növelt, 174,66, HUF/CHF árfolyamig köteles viselni. Megállapította, hogy a felperes tartozása az alperes felé 414.347 forint, amelyet 32.394 forint összegű részletekben jogosult teljesíteni. Kötelezte az alperest 127.000 forint perköltség, valamint 120.000 forint le nem rótt kereseti eljárási illeték megfizetésére.
- [7] Ítéletének indokolásában felhívta az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény és a Kúria devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási gyakorlatát vizsgáló Konzultációs Testülete 2019. június 19-i állásfoglalása rendelkezéseit, azzal, hogy az ott írtak szem előtt tartásával kellett az érvényessé nyilvánításról, mint jelen esetben egyetlen alkalmazható érvénytelenségi jogkövetkezményről döntenie. Az állásfoglalás – helyesen – II. pontjára figyelemmel a szerződést a fogyasztóra kedvezőbb módon úgy nyilvánította érvényessé, hogy a deviza/forint átváltási árfolyamot maximálta a szerződésben rögzített kamatmérték 120%-ában. Úgy ítélte

meg, hogy az alperes által erre figyelemmel elvégzett számítás egyes tételeit a felperes alaptalanul kifogásolta, ezért annak alapulvételével állapította meg az érvényessé nyilvánított szerződés szerint fennálló tartozást 414.347 forintban azzal, hogy annak visszafizetésére a felperes a szerződésben kikötött eredeti törlesztőrészletekben jogosult.

- [8] Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása érdekében az alperes fellebbezett, amelyben kérte, hogy a másodfokú bíróság az érvénytelen kölcsönszerződést 15,85% induló ügyleti kamat megállapítása mellett nyilvánítsa érvényessé elsődlegesen olyan módon, hogy kirovó pénznemmé a forint válik, és az ügyleti kamat az irányadó forintkamattal szerződéskötéskori értékének kamatfelárral növelt mértékével egyenlő. Fellebbezési álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által elfogadott módszertan – az árfolyammérték viselésének maximalizálása – a perbeli esetben az elszámolás során nem alkalmazható. Ez ugyanis arra az esetre vonatkozik, amikor a fogyasztónak tudnia kellett arról, hogy az árfolyamváltozásból fizetési kötelezettség terheli, csupán nem volt tisztában annak mértékével. A tőkeösszeg egyszerű forintosításával az elsőfokú bíróság a szerződés eredeti értékegyensúlyát felborította, holott a szerződés érvényessé nyilvánítása nem eredményezheti a szolgáltatás-ellenszolgáltatás között feltűnő értékaránytalanság kialakulását. Az ügyleti kamat mértékét ezért az adott pénznemre irányadó kamatszint és kamatfelár alapulvételével kell meghatározni, és az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás elmaradásának következtében a felek között forint alapon kell újraszámítani a kölcsön lefutását.
- [9] Másodlagos fellebbezési kérelme szerint a másodfokú bíróság a szerződést olyan módon nyilvánítsa érvényessé, hogy a HUF/CHF átváltási árfolyamot 133,43%-nak megfelelő 194,2 HUF/CHF árfolyamon maximálja, és ennek alapján a felperest terhelő fizetési kötelezettség összegét 941.367 forintra emelje fel. Számítása szerint a kölcsönszerződés ügyleti kamata 15,85% volt, melyből levonva a szerződésre alkalmazott deviza pénzüpi kamatlábat (a három havi CHF LIBOR-t) és hozzáadva a forint pénzüpi kamatlábat (a három havi BUBOR-t), 21,893%-os ügyleti kamat jön ki, ez az a mérték, amely forint alapú szerződés esetén ugyanilyen kamatfelárat biztosított volna, vagyis az az ügyleti kamatláb, amelyet a szerződésre forint alapon alkalmazni kellett volna. Így magasabb havi törlesztő részlet mellett vehette volna igénybe a felperes a finanszírozást, és a teljes futamidőre 4.961.280 forint fizetési kötelezettség terhelte volna a megkötött szerződésben foglalt 3.887.280 forinttal szemben. A deviza alapú konstrukcióból eredően tehát a felperes 1.074.000 forint előnyre tett szert. A teljes szerződéses összegre ugyanakkor 2.263.335 forint árfolyamvesztéssel számolt el, a két összeg különbözete 1.198.335 forint, ezért a felperest a szerződéses konstrukcióból eredően ennyi hátrány érte. A felperessel szembeni alperesi követelés 2.130.702 forint, amely ezzel az összeggel csökkent, így az jelenleg 941.367 forint. E számítás alapulvéve az alperes meghatározta azt az árfolyammértéket, amely mellett az ügyfélre terhelt árfolyamkülönbözet, azaz az árfolyamváltozásból származó hátrány megegyezik a referenciakamat-különbözetből származó előnnyel, ez pedig 194,2 HUF/CHF.
- [10] Harmadlagos fellebbezésében az érvénytelenség jogkövetkezményéről rendelkező elsőfokú ítéletnek a kölcsönszerződés érvényes tartalmát a fogyasztót terhelő árfolyamkülönbözet 20% mértékben való maximalizálásával meghatározó rendelkezését nem, hanem azt vitatta, hogy a felperes fizetési kötelezettsége az elsőfokú bíróság számítása szerinti 414.347 forintban lenne meghatározható. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság felhívására 16. sorszámu előkészítő iratában ismét elvégezte a szerződéshez kapcsolódó árfolyamváltozások alakulásának számítását, aminek eredménye eltért a korábbi 7. sorszámu elszámolástól. Az új kalkulációban újra számolta a tisztességes kamatok függvényében a szerződés tőke lefutását, kiküszöbölte az eleve tisztességtelennek minősített hatásokat, ami miatt a folyószámla több tétele is módosult, illetve a lejáratott kamat és tőke fizetési kötelezettség is változott. Ezért a második számítását kérte figyelembe venni, amely szerint a felperes tartozása 893.907 forint.

- [11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve helyesen állapította meg, levont jogi következtetései helytállóak, döntése megalapozott.
- [12] A fellebbezés kisebb részben alapos.
- [13] A fellebbezés nem kifogásolta az érvénytelenség jogkövetkezményeként az érvényessé nyilvánítás alkalmazását, ezért a másodfokú bíróságnak az érvénytelenségi okok kiküszöbölésének, tehát az elsőfokú bíróság által alkalmazott érvényessé nyilvánításnak a tartalmát, és az érvényessé nyilvánított szerződés alapján történt elszámolás módszertanát, az alkalmazott módszer megfelelőségét, jogszerűségét kellett felülbírálnia.
- [14] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából kitűnően a felek közötti kölcsönszerződést egyrészt az 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdésének c) pontja alapján, az ügyleti kamat éves százalékos mértéke meghatározásának hiányában, másrészt az 1959. évi IV. törvény 209.§ (1) bekezdése alapján, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses kikötés tisztességtelensége miatt nyilvánította érvénytelennek.
- [15] Az elsőfokú bíróság azonban nem az 1959. évi IV. törvény 237.§-ának megfelelően járt el, amikor a felperes erre irányuló kereseti kérelme ellenére elmulasztotta az ügyleti kamat feltüntetésének hiányából eredő érvénytelenség kiküszöbölését, amely a kialakult bírói gyakorlat szerint a kamat százalékos mértéke feltüntetésének hiányában megnyilvánuló hiányosság pótlását jelenti. Ha ugyanis a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés az ügyleti kamat feltüntetésének hiánya miatt az 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdés c) pontja értelmében semmis, de a felek egyébként ténylegesen megállapodtak az ügyleti kamat fizetésében, és a szerződés adatai alapján a kamat mértéke is kiszámítható, az érvénytelenség jogkövetkezményei közül a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánításának van helye úgy, hogy az ügyleti kamatot a szerződésből kiszámítható kamatmértéknek megfelelően kell meghatározni. (A Kúria BH2017.159. szám alatt közzétett Gfv.VII.30.167/2016/7. számú határozata.)
- [16] E körben a másodfokú bíróság abból indult ki, hogy a felek szerződésükben az ügyleti kamat abszolút számban kifejezett mértékében megállapodtak, annak összege az üzletszabályzat I.15. pontjára figyelemmel az összes fizetendő törlesztőrészlet összegének és a kölcsön összegének különbözeteként a kölcsönszerződés alapján a fogyasztó számára is nyilvánvaló kellett legyen. A felperes a 3.887.280 forint összes törlesztőrészlet és a kölcsön 2.000.000 forint összegének különbségéből adódó 1.887.280 forint összegű kamatot elfogadva írta alá szerződést, a kölcsönt igénybe vette, azt kellett ezért megállapítani, hogy szerződési akarata ilyen összegű kamat megfizetésére is kiterjedt. Az alperes a perben megfelelően igazolta, hogy a szerződés részét képező üzletszabályzat IV.4. pontjában foglalt képlet alapján, matematikai módszerekkel a szerződés adataiból az induló ügyleti kamat százalékos mértéke 15,85%-ban kiszámítható. A felperes a perben az alperes által alkalmazott képlet, a részletesen bemutatott számítások helyességét és eredményét konkrét kifogások számszaki levezetése felhívásával érdemben nem vitatta, csupán általánosságban hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződést 14,99% mértékű éves ügyleti kamattal kéri érvényessé nyilvánítani, mert a kölcsön igénylésekor erről kapott tájékoztatást. Az üzletszabályzat I.16.a) pontja alapján azonban a tőkére vetített kamat degresszív módon került meghatározásra úgy, hogy a futamidő első 36 hónapját követően a kamat 2%-kal csökkent. Ennek értelmében az ügyleti kamat induló mértéke természetesen magasabb, mint a szerződés teljes futamidőre vetített egyenletes ügyleti kamata, amiről az alperes a finanszírozási kérelemben tájékoztatta a felperest. A perben rendelkezésre álló számítások igazolják, hogy a kölcsön összege, a futamidő és az összes törlesztő részlet összevetése mellett a szerződés induló – és 36 hónap után 2%-kal csökkentett – ügyleti kamata csak 15,85 % lehetett, míg a finanszírozási

kérelemben szereplő 14,99 % mértékű kamat a teljes futamidőre vetített egyenletes ügyleti kamatnak felel meg.

- [17] A felek kölcsönszerződése változó kamatozású, az üzletszabályzat szerint a mértékadó kamatláb a három havi CHF LIBOR, emiatt a szerződésben csak az induló kamatmérték határozható meg, ami az üzletszabályzat I.20.b) pontja alapján változott a futamidő alatt. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság az érvénytelenségi ok folytán előállt érdeksérelmet a szerződéskötés időpontjára visszaható, ex tunc hatállyal kiküszöbölte olyan módon, hogy az induló ügyleti kamat mértékét 15,85%-ban állapította meg. A szerződés ezen okból történt érvényessé nyilvánítása a felek közötti további elszámolást nem érinti, mert ez az induló kamatmérték eredetileg is a szerződés részévé vált, ezen a kamatmértéken alapult az alperes felülvizsgált elszámolása is.
- [18] A jogerős közbenső ítéletre figyelemmel a felek között már nem lehetett vita abban a kérdésben, hogy a megkötött deviza alapú szerződéssel összefüggésben a felperes, mint fogyasztó az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos elvárt tájékoztatást nem kapta meg, ami a szerződés teljes érvénytelenségét eredményezte. Az elsőfokú bíróságnak a felperes keresete alapján az érvénytelenség további jogkövetkezményéről az 1959. évi IV. törvény 237.§-a alapján kellett döntenie, a 6/2013. Polgári jogegységi határozat 4. pontját, valamint az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 5. pontját is szem előtt tartva.
- [19] A másodfokú bíróság nem értett egyet az alperes elsődleges fellebbezési kérelme kapcsán kifejtettekkel, miszerint a tájékoztatás teljes hiánya miatt a szerződés érvényessé nyilvánítása során már a kirovó pénznemre (CHF) vonatkozó megállapodás nem vehető figyelembe, hanem azt a lerovó (HUF) pénznem alapul vételével kell meghatározni, és a felek között forint alapon kell elszámolni a forintra irányadó kamatmérték alkalmazásával. Nem megalapozott az az érvelés sem, hogy a deviza alapú elszámolás és a kockázat maximálása szerinti elszámolási mód azért is helytelen, mert az csak akkor alkalmazható, ha a fogyasztónak tudnia kellett, hogy terheli az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettség, de nem volt tisztában annak mértékével. Ezzel szemben a Kúria által kialakított és hivatkozott két módszertan nem tesz különbséget aszerint, hogy a fogyasztó a deviza alapú szerződés megkötése során az árfolyamkockázatról milyen mélységű tájékoztatást kapott, amennyiben az a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban, a vonatkozó EUB ítéletekben, valamint a 93/13/EGK irányelvben foglaltaknak nem felel meg. A két elszámolási módot a bírói gyakorlat teljesen egyenértékűnek tekinti, bármelyik alkalmazható a szerződés érvényessé nyilvánítása során. Ebből következően az elsőfokú bíróság valamennyi rendelkezésre álló körülmény mérlegelésével helytállóan tekintette megfelelőnek a II. módszer szerinti elszámolást – függetlenül attól, hogy elírás folytán az I. számú módszer alkalmazására utalt.
- [20] Megalapozatlannak találta a másodfokú bíróság azt a fellebbezési érvelést is, amely szerint az elsőfokú bíróság az elszámolásával forint szerződést hozott létre a felek között. Az érvényessé nyilvánítás során elsőfokú bíróság azt vette figyelembe, hogy a szerződésből eredően a fogyasztót nemcsak hátrányok érték az árfolyamkockázat viselésének kötelezettsége miatt, hanem a svájci frank alapú hitelezés folytán annyiban előnye is keletkezett, hogy a hiteldíj a svájci frank referencia kamatlábhoz igazodott, ezért alacsonyabb volt, mint forint alapú finanszírozás esetén. Ebből következően az árfolyamkockázat részbeni viselése mellett kerülnek egyensúlyba a felek szerződésből fakadó jogai és kötelezettségei. Ettől a szerződés nem válik forint alapúvá, nem kerül ki a devizahiteles törvények hatálya alól, ez pusztán az egyensúlyi helyzet kialakításának egyik lehetséges módja volt a bíróság számára.
- [21] Az alperes másodlagos fellebbezése arra irányult, hogy az első fokon megállapított maximált árfolyamkockázat (120%, 174,66 HUF/CHF árfolyam) helyett a másodfokú bíróság magasabb mértékben (133,43%, 194,2 HUF/CHF) fogadja el a felperes által viselendő árfolyamkockázatot. Az ilyen tartalommal érvényessé nyilvánított kölcsönszerződés alapján

pedig a felperes nem 414.437 forinttal, hanem 941.367 forinttal tartozik. Ennek érdekében az alperes az általa elkészített számításokra hivatkozott, amelyekben számszakilag levezette a felperest a devizakockázatból eredően ért hátrányokat, de hangsúlyozta, hogy ezzel szembe kell állítani azokat az előnyöket, amelyek viszont a felperest az alacsonyabb devizakamatokból eredően érték.

- [22] A másodfokú bíróság álláspontja szerint amennyiben az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás tisztességtelen, a szerződés azzal a tartalommal érvényessé nyilvánítható, hogy a bíróság meghatározza, milyen mértékű kockázat az, amit a fogyasztó tájékoztatás hiányában is viselni köteles. Ez az elszámolási mód a pénzintézet és a fogyasztó között fennálló információs egyenlőtlenségre tekintettel a felperes sérelmére felborult érdekegyensúlyt úgy állítja helyre, hogy a jelentős egyenlőtlenséget megszünteti. Nem fogadta el a másodfokú bíróság azt az alperesi érvelést, amely szerint a szerződés tisztességtelensége miatt a megborult érdekegyensúly helyreállítása során abból kell kiindulni, hogy a forint hitelhez képest a deviza alapú hitellel a fogyasztó milyen vélt vagy valós előnyökhöz jutott. A felborult érdekegyensúly nem egy más típusú, forint alapú szerződés kritériumainak figyelembevételével állítható helyre, ezért az alperes által kért tartalmú ítéleti döntés valójában nem is minősülne az érvénytelenségi ok kiküszöbölésének. A szerződés ugyanis nem a deviza alapú konstrukció miatt és nem azért érvénytelen, mert a fogyasztóra végül terhesebbé vált, mint egy forint alapú szerződés, hanem azért, mert az alperes mulasztása miatt a lehetséges hátrányos jogkövetkezmények mértékével nem lehetett tisztában a felperes.
- [23] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a szerződés deviza alapon történő érvényessé nyilvánítása és az elszámolás során annak meghatározása, hogy a fogyasztó milyen mértékű árfolyamkockázat viselésére köteles, bírói mérlegelés tárgya. Ennek körében a bíróság minden, a szerződéssel kapcsolatos lényeges körülményt vizsgálat alá vonhat és mérlegelhet, így vizsgálható a szerződés célja, futamideje, a felek érdekei, azok egyensúlya. Mérlegelés alapján kell meghatározni azt is, hogy a megfelelő tájékoztatás hiányában milyen mértékű az a kockázat, ami a felperes sérelmére felborult érdekegyensúly helyreállítására alkalmas.
- [24] A maximált árfolyam értékelésénél az elsőfokú bíróság tekintettel volt arra, hogy mi az az árfolyam, amelynek alkalmazása nem bontja meg a felek szerződésből fakadó jogainak és kötelezettségeinek egyensúlyát, csupán a kirívó egyensúlytalanságot küszöböli ki. Nem tévesztette szem elől, hogy a kölcsönszerződés megkötése során alkalmazott árfolyam 145,55 HUF/CHF volt. Az MNB devizaárfolyama a szerződés megkötését követően jelentősen és tartósan emelkedett, 2008. október 15-ét követően már 170 HUF/CHF-et meghaladó mértékre. A CHF árfolyama 2010. június 7. napjától nőtt tartósan 200 forint fölé. A fogyasztónak is tudnia kellett, hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen irányban is változhat, azonban annak korlátlanágát megfelelő tájékoztatás hiányában nem ismerhette fel. Mindezek alapján a maximált árfolyamot a szerződéskötéskor irányadó árfolyam 20%-ával növelten 174,66 HUF/CHF-ben a másodfokú bíróság is elfogadta, a szerződést ennek megfelelő módosított tartalommal helyesen nyilvánította érvényessé az elsőfokú bíróság.
- [25] Az alperes harmadlagos fellebbezésében nem az érvényessé nyilvánítás tartalmát, az árfolyam maximális mértékét kifogásolta, hanem az érvényessé nyilvánított szerződésen alapuló elszámolást és annak eredményét. Továbbra is azt állította, hogy az ilyen tartalommal érvényessé nyilvánított kölcsönszerződés alapján a felperes nem csak 414.437 forinttal tartozik, hanem 893.907 forint visszafizetésére köteles.
- [26] Az elsőfokú bíróság, miután eldöntötte azt az árfolyammértéket, ameddig a felperest terheli a korlátozott árfolyamkockázat, felhívta az alperest, hogy a mértékadó árfolyam és az árfolyammaximum figyelembevételével vezesse le, hogy a korábban felszámított árfolyamkülönbségek mikor, milyen összegre módosultak, az adós mikor, milyen összegben

teljesített, és teljesítései mire – tőketartozásra, árfolyamkülönbözetre, ügyleti kamatra, késedelmi kamatra, egyéb díjakra – kerültek elszámolásra, és ehhez képest van-e tartozása, és milyen összegű.

- [27] Az alperes 7. sorszám alatt több táblázatot csatolt, azokban kimutatta, hogy a felperes a teljes árfolyamkockázatot viselve a törvényi elszámolást és szerződésmódosítást követően 2.263.335 forint árfolyamkülönbözetre megfizetésére lenne köteles, amelyre figyelemmel nyilvántartott tartozása 2020. május 25. napján 2.313.994 forint. A beadványa mellékleteként benyújtotta a szerződés folyószámlájának kimutatását, amely egybefoglaltan bemutatta, hogy a 174,66 HUF/CHF árfolyam maximum figyelembevételével a felperesnek az árfolyamváltozás folytán kevesebb fizetési kötelezettsége keletkezett, így a felperes befizetéseit a költségekre, késedelmi és ügyleti kamatokra, az esedékessé vált tőke és árfolyamkülönbözetre tartozásra elszámolva a felmondást és az utolsó teljesítést követően 414.347 forint tartozása áll fenn. Ezt a számítást lényegében a felperes is elfogadta, az elszámolást ilyen tartalommal kérte.
- [28] Az alperes 16. sorszám alatt újabb táblázatokot csatolt be, azokban a korábbiaktól eltérően azt mutatta ki, hogy a felperesnek a 174,66 HUF/CHF árfolyam maximum figyelembevételével a felmondást és az utolsó teljesítést követően 893.907 forint tartozása áll fenn. Úgy nyilatkozott, hogy újra számolta az árfolyamváltozás alakulását, de arról nem adott számot, hogy pontosan miből ered a 479.460 forint többlettartozás a korábbi számításhoz képest. A fellebbezésében ezzel kapcsolatosan azt adta elő, hogy az első, egyszerűbb metodikájú számítása nem volt figyelemmel a tisztességes feltételrendszerre, tisztességes kamatszintre és díjtételekre.
- [29] A kimutatott többlettartozás azonban nem a tisztességes feltételrendszer figyelembevételéből, hanem téves számszaki levezetésből és számításból ered. Az alperes az elsőfokú bíróság felhívásának megfelelően készítette el a 7. sorszámon csatolt kimutatását az árfolyamváltozás maximális mértéke mellett az adós teljesítésének elszámolásáról, az megfelelt a megadott szempontoknak, a felülvizsgált elszámolás és a forintba váltás adatait alapul véve követhető, ellenőrizhető. Módosított elszámolásában az alperes a felmondáskor lejáratott 5.933 CHF tőke- és kamattartozást annak ellenére számította át a 145,55 HUF/CHF mértékadó árfolyam szerinti 872.644 forint + a maximális 174,66 HUF/CHF árfolyam szerinti 174.529 forint árfolyamváltozás helyett az árfolyamváltozásra tekintettel 1.190.695 forintba, hogy a felmondás miatt lejárt, CHF-ban nyilvántartott követelésére külön is felszámolt további árfolyamkülönbözetre 238.139 forint összegben. A felmondással lejárttá tett tőke és kamattartozást, valamint azok felperest terhelő árfolyamváltozását az alperes nyilvánvalóan hibásan vett figyelembe, csak ezzel 381.661 forint alaptalan követelést felszámítva. Ebből az is következett, hogy az erre kiszámított többlet késedelmi kamat és egyéb díj különbség sem illeti meg az alperest. További különbség fakadt abból, hogy második elszámolás tévesen figyelmen kívül hagyta a felperes javára jóváírásra került CASCO visszatérítést az átszámított folyószámlán. Így az alperes módosított számításait a másodfokú bíróság sem vette figyelembe az elszámolás alapjaként.
- [30] Az eredeti folyószámla szerinti 2.313.994 forint felperesi tartozásból az alperes 7. sorszámú levezetését elfogadva az árfolyamváltozás alperes terhére eső részeként, az alacsonyabb tartozásra számítható kamat és késedelmi kamat csökkenése miatt, illetve a díjak és költségek változása folytán összesen 1.899.647 forintot le kell vonni, így a felperes tartozása a felmondást követően, 2020. május 25-én 414.347 forint. A tartozás összegét az erre irányuló kereset szerint helyesen állapította meg ennek megfelelően az elsőfokú bíróság.
- [31] Mindezen indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény 253.§ (2) bekezdése alapján – fellebbezett részében – részben megváltoztatta, és a

szerződés érvényessé nyilvánítása körében az induló ügyleti kamat mértékét is megállapította 15,85%-ban, míg az elsőfokú ítéletet az ezen felüli fellebbezett részében helybenhagyta.

- [32] Az alperes fellebbezése a jogvita érdemét tekintve sikertelen volt, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viseli a saját költségét, és köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét megfizetni, amelynek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján a felperesi jogi képviselő által felszámítottak szerint állapította meg.

Pécs, 2021. szeptember 16.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró